

Fiskevårdsteknik i Sverige AB
Göran Olsngatan 1
211 22 Malmö

Datum 2026-04-29
SMHI Dnr 2026/969/6.3.1
Er referens Lia kraftverk

patrik.larsson@fvt.se

Yttrande över Samråd för utrivning av Lia kraftverk inklusive biotopvård i Högvadsån

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar. Myndigheten har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs verksamhetsområde hydrologi (enbart ytvatten). För frågor om vattenmiljö hänvisas till Länsstyrelsen.

Hydrologi

I samrådsunderlaget står det bland annat att ”*Högvadsån vid platsen kommer med tiden att återgå till ett naturligt tillstånd*”. SMHI vill påpeka att ”återgå till ett naturligt tillstånd” är en otydlig definition. Sannolikt finns det inte dokumenterat precis hur åfåran såg ut innan dammen byggdes. Däremot kan åtgärderna förväntas leda till att åfåran blir mer naturliknande.

Areaskalering

Enligt samrådsunderlaget har karakteristiska flöden för Lia kraftverk beräknats genom areaskalering av en statistisk bearbetning av mätdata från mätstationen Pepparforsen, vilken är belägen längre nedströms i Högvadsån. SMHI saknar ett resonemang kring och motivering till varför det bedöms vara lämpligt att areaskalera flöden vid Lia kraftverk baserat på mätdata från Pepparforsen. Skillnaden i area för avrinningsområdena är betydande och de areor som utgör underlag för areaskaleringen bör anges i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Station 2341 Pepparforsen

Stationsnumret för Pepparforsen anges i underlaget vara 2354. SMHI vill påpeka att det korrekta stationsnumret för Pepparforsen är 2341, vilket också korrekt anges i avsnittet Referenser. I Tabell 1 redovisas ingen återkomsttid för LLQ och HHQ. Det behöver redogöras för hur dessa värden har tagits fram.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

---

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI Besöksadress

Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Vidare bör det förklaras varför olika tidsperioder har använts för beräkning av karakteristiska flöden (1991 – 2024) och karakteristiska månadsmedelflöden (1984 – 2022).

I samrådsunderlaget står det att ”Vattenföringen i Högvadsån vid Lia kraftverk har beräknats uppgå till ca 2,96 m³/s i medeltal under åren 1991 – 2024 (tabell 1; figur 10) (SMHI, 2026).” Referensen hänvisar till SMHIs mätstation 2341 Pepparforsen. Det är något missledande att i texten ge en referens till SMHI, eftersom detta kan uppfattas som att värdet för medelvattenföringen kommer direkt från SMHI.

Framtida flöden

Biotopvårdande åtgärder planeras utföras i de båda åfårorna nedströms anläggningen. Framför allt kommer detta att genomföras genom att rensmassor och död ved placeras i åfåror. Fiskevårdsteknik bedömer att höjningen av botten i åfåror inte kommer att medföra någon översvämningssproblematik. I den kommande miljökonsekvensbeskrivningen önskar SMHI se en analys av konsekvenserna för hydrologin, särskilt med avseende på låga flöden och eventuella översvämningssrisker. I analysen bör även hänsyn tas till den pågående klimatförändringen.

Klimatförändringen

I den kommande miljökonsekvensbeskrivningen skulle SMHI gärna se ett resonemang om effekterna av den planerade åtgärden med hänsyn till förändrade flödesmönster i framtida klimat. Kunskapsutvecklingen inom klimatförändringar går snabbt. Den senaste informationen finns tillgänglig på SMHIs webbplats.

SMHI hänvisar till:

<https://www.smhi.se/klimat/klimatlaget>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/klimatscenariotjansten>

<https://www.smhi.se/publikationer-fran-smhi/sok-publikationer/2025-02-10-klimatunderlag-for-klimat--och-sarbarhetsanalyser>

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/sjoar-och-vattendrag-i-varmare-klimat>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Karin Jacobsson och Maud Goltsis Nilsson.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI Besöksadress

Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda